

Phần I. Đọc hiểu (3,0 điểm)

Đọc đoạn trích sau đây và trả lời các câu hỏi từ câu 1 đến câu 4:

(1) Đưa những cuốn sách về với quê hương mình, với mái trường cũ thân thương của mình, để những em nhỏ sẽ không còn “khát” sách đọc, đó là công việc thiện nguyện của những người tham gia Chương trình “Sách hoá nông thôn Việt Nam”, đang chung tay theo đuổi mục tiêu để 10 triệu trẻ em nông thôn có quyền đọc sách và có sách đọc như trẻ em thành phố.

(2) Anh Nguyễn Quang Thạch, người khởi xướng chương trình hiện đang trong quá trình đi bộ xuyên Việt từ Hà Nội vào thành phố Hồ Chí Minh. Chuyến đi được khởi hành từ ngày Mùng 1 Tết Ất Mùi và dự kiến sẽ hoàn thành vào trung tuần tháng 6-2015. Anh là cử nhân Tiếng Anh, đã từng trải qua nhiều vị trí ở cơ quan nhà nước và từng làm việc cho một số tổ chức quốc tế. Chuyến đi bộ xuyên Việt của anh lần này là mong muốn kêu gọi cộng đồng chung tay nhân rộng tủ sách trong trường học, dòng họ... để đạt con số 300 nghìn tủ sách trên toàn quốc vào năm 2017, giúp hơn 10 triệu học sinh nông thôn có sách đọc.

(...)(3) Chương trình “Sách hoá nông thôn Việt Nam” ra đời theo mong muốn của anh là nhằm giải quyết vấn đề thiếu sách ở nông thôn mà theo anh là để nâng cao dân trí, xây dựng tinh thần chia sẻ trách nhiệm xã hội trong cộng đồng. Tâm nguyện của anh là tạo ra một hệ thống thư viện mi-ni rộng khắp cả nước để mọi người dân thôn quê có thể tiếp cận tri thức. Chương trình “Sách hoá nông thôn Việt Nam” đến nay đã thực hiện thành công năm loại tủ sách, với hơn 3.800 tủ sách được xây dựng, giúp hơn 200 nghìn người dân nông thôn, đặc biệt là 100 nghìn học sinh nông thôn có cơ hội đọc 40 đầu sách/năm.

(Đưa sách về làng, Báo Nhân dân cuối tuần, 26/4/2015)

Câu 1. Xác định phong cách ngôn ngữ của văn bản.

Câu 2. Đoạn (2) giới thiệu những thông tin gì về hành động “đi bộ xuyên Việt” của anh Nguyễn Quang Thạch?

Câu 3. Từ nội dung văn bản trên, hãy nêu mục tiêu và kết quả đạt được của chương trình “Sách hoá nông thôn Việt Nam”.

Câu 4. Theo số liệu của Bộ Văn hoá - Thể thao - Du lịch: hiện nay trung bình người Việt đọc 0,8 cuốn sách/năm. Từ thực trạng này, anh/chị hãy nhận xét ngắn gọn về anh Nguyễn Quang Thạch và chương trình “Sách hoá nông thôn Việt Nam” do anh khởi xướng (viết đoạn văn từ 7-10 dòng).

Đọc bài thơ sau đây và trả lời các câu hỏi từ câu 5 đến câu 8:

Mùa bão lũ

Mùa bão lũ
Cha chống lại căn nhà
Gió tốc liêu xiêu
Mẹ xúc lại đôi quang gánh
Quần nặng nổi lo
Con thu mình co ro
Giấc mơ ướt sũng

Mùa bão lũ
Nhoà ranh giới giữa trời và nước
Bà run run ôm kĩ vật
Nước chạy theo chân
Ông đau đầu đăm đăm
Con trai vẫn ở trên tàu đánh cá

Mùa bão lũ
Em đi học đôi chân trượt ngã
Sách vở ướt nhoè nước mắt nước mưa
Cô gầy hơn trong tiếng giảng bài trưa

Mùa bão lũ, thuyền xoay như lá
Mạng người là cỏ
Nhà cửa là rom
Miếng cơm
Trộn bùn và nước

Mùa bão lũ
Chúng ta, chúng ta có thể làm gì được
Ngoài việc gửi vài trăm ngàn đồng hỗ trợ nạn nhân?
Ngoài việc cảm thấy đắng miệng trong những bữa cơm
Khi xem chương trình thời sự?

(Nguyễn Phan Quế Mai, *Tổ quốc gọi tên mình*, NXB Phụ Nữ, 2015)

Câu 5. Xác định phương thức biểu đạt của bài thơ?

Câu 6. Chỉ ra và phân tích tác dụng của biện pháp tu từ điệp ngữ trong bài thơ trên.

Câu 7. Liệt kê các từ ngữ miêu tả hình ảnh người dân trong mùa bão lũ. Cảm nhận của anh/chị về những hình ảnh đó.

Câu 8. Theo anh/chị chúng ta có thể làm gì để giảm thiểu những tác hại của bão lũ đối với đời sống con người? (viết đoạn văn từ 7-10 dòng)

Phần II. Làm văn (7,0 điểm)

Câu 1. (3,0 điểm)

Tôi thà làm một ngôi sao băng rực rỡ còn hơn làm một hành tinh vĩnh cửu nhưng mờ nhạt và tôi muốn mỗi nguyên tử của tôi bốc cháy trong ánh sáng chói lọi.

(G. London)

Hãy viết một bài văn ngắn (khoảng 600 từ) trình bày suy nghĩ của anh chị về ý kiến trên.

Câu 2. (4,0 điểm)

Sức sống tiềm tàng, mãnh liệt của nhân vật Mị trong *đêm tình mùa xuân* và *đêm mùa đông* qua truyện ngắn *Vợ chồng A Phủ* (Tô Hoài)? Bình luận ngắn gọn về cái nhìn nhân đạo sâu sắc, mới mẻ của nhà văn.

—Hết—

HƯỚNG DẪN CHẤM
ĐỀ THI THỬ THPT QUỐC GIA NĂM HỌC 2016
Môn Ngữ văn
(Đáp án gồm có 05 trang)

PHẦN	CÂU	NỘI DUNG	ĐIỂM
I		ĐỌC HIỂU	3,0
	1	Đoạn trích được viết theo phong cách ngôn ngữ báo chí.	0,25
	2	Đoạn (2) giới thiệu về hành động “ <i>đi bộ xuyên Việt</i> ” của anh Nguyễn Quang Thạch với những thông tin sau: - Về hành trình: <i>từ Hà Nội vào thành phố Hồ Chí Minh.</i> - Về thời gian: <i>được khởi hành từ ngày Mồng 1 Tết Ất Mùi và dự kiến sẽ hoàn thành vào trung tuần tháng 6-2015.</i> - Về mục đích: <i>kêu gọi cộng đồng chung tay nhân rộng tủ sách trong trường học, dòng họ... để đạt con số 300 nghìn tủ sách trên toàn quốc vào năm 2017, giúp hơn 10 triệu học sinh nông thôn có sách đọc.</i>	0,50
	3	Mục tiêu và kết quả đạt được của chương trình “ <i>Sách hoá nông thôn Việt Nam</i> ” - Mục tiêu: <i>10 triệu trẻ em nông thôn có quyền đọc sách và có sách đọc như trẻ em thành phố.</i> - Kết quả: <i>đã thực hiện thành công năm loại tủ sách, với hơn 3.800 tủ sách được xây dựng, giúp hơn 200 nghìn người dân nông thôn, đặc biệt là 100 nghìn học sinh nông thôn có cơ hội đọc 40 đầu sách/năm.</i>	0,25
	4	Thí sinh nêu được quan điểm của bản thân về anh Nguyễn Quang Thạch và ý nghĩa của chương trình “ <i>Sách hoá nông thôn Việt Nam</i> ”. Đoạn văn phải chặt chẽ, có sức thuyết phục. Dưới đây là một số gợi ý: - Anh Nguyễn Quang Thạch là một người có tâm huyết với cộng đồng, có lí tưởng sống đẹp, biết chăm lo cho sự phát triển của thế hệ trẻ, đặc biệt là trẻ em nông thôn. - Chương trình “ <i>Sách hoá nông thôn Việt Nam</i> ” là một chương trình thiết thực, ý nghĩa giúp cho mỗi người có nhận thức đúng hơn về sách và quan tâm nhiều hơn đến việc đọc sách.	0,50
	5	- Phương thức biểu đạt chính: tự sự, biểu cảm.	0,25
	6	- Chỉ ra được hai biện pháp tu từ điệp ngữ: <i>Mùa bão lũ</i> được lặp lại năm lần ở đầu mỗi khổ. - Tác dụng: Diễn tả những mùa bão lũ xảy ra lặp đi lặp lại, như những con nước dâng lên không ngừng.	0,50
	7	- Các từ ngữ, miêu tả lại hình ảnh những người dân trong mùa bão lũ: <i>cha chống lại căn nhà liêu xiêu, mẹ quần nặng nỗi lo, con thu mình co ro, bà run run ôm kỉ vật, ông đau đầu dăm dăm.</i> - Cảm nhận về các hình ảnh: Mang nặng nỗi lo toan ngày lũ, hạnh phúc bình yên bị ảnh hưởng, con người bất lực, bẽ tắc trước sức mạnh tàn phá của thiên nhiên.	0,50
8	Viết đoạn văn thể hiện được những suy nghĩ của mình về các giải pháp giảm thiểu những tác hại của bão lũ đối với đời sống con người. Học sinh có thể trình bày theo nhiều cách khác nhau nhưng cần nêu được: - Nhận thức: + Hậu quả của thiên tai bão lũ là rất nghiêm trọng đối với đời sống con người. + Hành động hôm nay có thể ảnh hưởng đến ngày mai. - Hành động: + Giảm thiểu sử dụng năng lượng điện, nước. + Tăng cường bảo vệ trồng mới cây xanh. + Xây dựng hệ thống cảnh báo giảm thiểu tác hại.	0,25	

II	1	Viết bài văn nghị luận bày tỏ suy nghĩ về tư tưởng đạo lí được nêu trong đề bài.	3,0
		a. Đảm bảo cấu trúc bài văn nghị luận.	0,25
		Trình bày đầy đủ các phần Mở bài, Thân bài, Kết luận. Phần Mở bài biết dẫn dắt hợp lí và nêu được vấn đề; phần Thân bài biết tổ chức thành nhiều đoạn văn liên kết chặt chẽ với nhau cùng làm sáng tỏ vấn đề; phần Kết bài khái quát được vấn đề và thể hiện được nhận thức của cá nhân.	
		b. Xác định đúng vấn đề nghị luận.	0,50
		Hãy sống mạnh mẽ, chói sáng đừng sống mờ nhạt, an phận thủ thường.	
		c. Triển khai vấn đề cần nghị luận thành các luận điểm phù hợp; sử dụng tốt các thao tác lập luận; biết kết hợp giữa nêu lí lẽ và đưa dẫn chứng; rút ra bài học nhận thức và hành động.	2.25
		Giải thích ý nghĩa của câu nói :	0.5
		- Sao băng: là sự bốc cháy của các vật thể nhỏ (thiên thạch) của vũ trụ khi chúng bay vào khí quyển trái đất tạo thành những vệt sáng giữa bầu trời đêm . “Ngôi sao băng rực rỡ” -> cuộc sống ý nghĩa, chói sáng, mạnh mẽ và đầy nhiệt huyết.	
		- Hành tinh: là một thiên thể có quỹ đạo quay quanh Mặt trời. “Hành tinh vĩnh cửu nhưng mờ nhạt” -> cuộc sống an phận, quanh quanh và nhạt nhòa.	0.25
		- Nguyên tử: là đơn vị cơ bản của vật chất và xác định cấu trúc của các nguyên tố. “nguyên tử...bốc cháy trong ánh sáng chói lọi” -> khát vọng được thể hiện bản thân, sống hết mình và tận hiến cho cuộc đời.	
		- Ý nghĩa của câu nói:	
		+ Câu nói bắt hủ của G.London thể hiện một cái tôi mạnh mẽ, khao khát được thể hiện bản thân. Nhà văn nguyện là một ngôi sao băng sáng rực dù chỉ trong chốc lát giữa bầu trời đêm nhưng khiến mọi người phải ngược nhìn, ngưỡng mộ còn hơn là một hành tinh câm lặng giữa vụ trụ bao la.	
		+ Con người ta sống phải có ý nghĩa, sống là chói sáng mạnh mẽ, tận hiến và tận hưởng chứ không mờ nhạt, an phận thủ thường. “Sứ mệnh chân chính của con người là sống, chứ không phải tồn tại”. (G.London) => Câu nói đã thể hiện một quan niệm sống mạnh mẽ, tích cực và tiến bộ.	0.25
		Bàn luận vấn đề:	1.25
		* Tại sao chọn cách sống như ngôi sao băng rực rỡ?	0.5
		- Chọn cách sống như “sao băng rực rỡ” là sống mạnh mẽ, hết mình, hiến dâng tất cả những gì tốt đẹp cho cuộc đời. Xã hội đi lên từ những cái tôi mạnh mẽ biết đập băng mọi sóng kinh vuron lên cùng đôi cánh ước mơ (dẫn chứng: Ga-li-lê đã vượt qua những rào cản nhà thờ để bảo vệ chân lí khoa học: Ê-đi-xơn có những phát minh làm thay đổi bộ mặt của nhân loại, thắp sáng thế giới bằng bóng đèn sợi dây tóc...) Con người ta sinh ra không phải để tan biến đi như một hạt cát vô danh, họ in dấu lại trên mặt đất và in dấu lại trong trái tim người khác.	
		- Con người cần phải có mơ ước, lí tưởng, hoài bão và khát khao vuron lên không ngừng để thực hiện những điều đó. Sau mỗi khó khăn, thất bại lại càng thêm bản lĩnh vững vàng để toả sáng hơn. Khi con người dám ước mơ lớn, họ sẽ biết cách sống vĩ đại.	
		- Cuộc sống quý giá nhưng ngắn ngủi. Nếu ta không tự thể hiện và khẳng định mình ta sẽ bị lu mờ. Sống hết mình để rồi tàn lụi còn hơn sống một cuộc đời mờ nhạt. “Thà làm một bông sen nở khi thấy ánh mặt trời rồi mất hết tinh nhụy còn hơn giữ nguyên hình nụ búp trong sương lạnh vĩnh cửu của mùa đông”. (Tago)	0.5
		* Tại sao không nên chọn cách làm một hành tinh vĩnh cửu nhưng mờ nhạt?	
		- Đó là cuộc sống mờ nhạt, chấp nhận sự an phận, không được ai biết đến, vô nghĩa trước cuộc đời.	
		- Sống mà không có mục tiêu, không có mơ ước và hoài bão, không dám thể hiện bản thân thì suốt đời sẽ đắm chìm trong bóng tối vĩnh cửu, chỉ là	

	<p>sự tồn tại về mặt sinh học mà không có đóng góp gì cho gia đình, cuộc đời, cộng đồng và xã hội. <i>Cuộc sống cứ mòn đi, mốc lên, rỉ ra, mục đi, nát đi...</i></p>	
	<p>- Khát vọng khẳng định mình, sống có ý nghĩa là quan điểm sống đúng đắn, tích cực. Tuy nhiên các bạn trẻ ngày nay phải xác định đúng ranh giới, tránh khẳng định mình theo hướng tiêu cực: + Tự tạo ra các scandal đánh bóng tên tuổi, bản thân. + Sống gấp theo lối hưởng thụ. + Tránh cách sống lúc nào cũng muốn bốc cháy hết mình trong ánh sáng chói lọi sẽ khiến ta mệt mỏi, kiệt sức, không lượng được sức mình.</p>	0.25
	<p>Bài học nhận thức và hành động.</p>	0.5
	<p>- Hãy sống có lí tưởng, ước mơ và nỗ lực hết mình để biến những ước mơ thành hiện thực. Đừng sống nhạt nhòa như hành tinh xa xôi để cuộc đời trôi qua trong vô nghĩa. <i>“Cái quý nhất của con người ta là sự sống. Đời người chỉ sống có một lần. Phải sống sao cho khỏi xót xa, ân hận vì những năm tháng đã sống hoài, sống phí...”</i> (Nikolai A. Ostrovsky)</p>	0.25
	<p>- Tuổi trẻ nhiệt huyết, nhiều ước mơ nhưng dễ ảo tưởng, vấp ngã không nên quá nôn nóng theo đuổi mục đích để tỏa sáng mà quên mất bản thân mình. Cần biết kết hợp hài hòa giữa tận hiến và tận hưởng, giữa cho và nhận...</p>	0.25
2	<p>Sức sống tiềm tàng, mãnh liệt của nhân vật Mị trong đêm tình mùa xuân và đêm mùa đông qua truyện ngắn Vợ chồng A Phủ (Tô Hoài). Bình luận ngắn gọn về cái nhìn nhân đạo sâu sắc mới mẻ của nhà văn.</p>	4.0
	<p>a. Đảm bảo cấu trúc bài văn nghị luận.</p>	0.25
	<p>Trình bày đầy đủ các phần Mở bài, Thân bài, Kết luận. Phần Mở bài biết dẫn dắt hợp lí và nêu được vấn đề; phần Thân bài biết tổ chức thành nhiều đoạn văn liên kết chặt chẽ với nhau cùng làm sáng tỏ vấn đề; phần Kết bài khái quát được vấn đề và thể hiện được nhận thức của cá nhân.</p>	
	<p>b. Xác định đúng vấn đề nghị luận. Sức sống tiềm tàng, mãnh liệt của nhân vật Mị trong đêm tình mùa xuân và đêm mùa đông; cái nhìn nhân đạo mới mẻ của nhà văn Tô Hoài.</p>	0.5
	<p>c. Triển khai vấn đề cần nghị luận thành các luận điểm phù hợp; sử dụng tốt các thao tác lập luận; biết kết hợp giữa nêu lí lẽ và đưa dẫn chứng; biết bình luận nâng cao vấn đề.</p>	3.0
	<p>1. Giới thiệu về tác giả, tác phẩm, nhân vật Khái quát ngắn gọn về cảnh ngộ của Mị khi làm dâu nhà thống lí Pá Tra. Một người con gái xinh đẹp, hiếu thảo, hồn nhiên yêu đời, giàu sức sống trở nên chai sạn, cảm lạnh trong sự đoạ đầy...</p>	0.25
	<p>2. Phân tích sức sống tiềm tàng, mãnh liệt của Mị trong đêm tình mùa xuân và đêm mùa đông.</p> <p>- Nói đến sức sống tiềm tàng là đề cập đến khả năng sống, khả năng tồn tại, khát vọng sống của con người tiềm ẩn từ bên trong sâu thẳm tâm hồn, là sự chịu đựng trong những hoàn cảnh khó khăn nghiệt ngã. Sức sống ấy được ví như hạt mầm được vùi trong băng giá, trong cát bỏng nhưng khi gặp điều kiện thuận lợi nó sẽ bật nảy thành cây đời xanh tươi.</p> <p>- Cơ sở tạo nên sức sống tiềm tàng, mãnh liệt (Mị là cô gái giàu lòng yêu đời, giàu tình thương, Mị hãy còn trẻ,...)</p> <p>* Sức sống tiềm tàng của Mị trong đêm tình mùa xuân</p> <p>- Tác nhân: Khung cảnh mùa xuân rực rỡ sắc màu, rộn rã âm thanh tiếng nói tiếng cười đặc biệt là tiếng sáo. (<i>gió thổi vào có gianh vàng ửng, những chiếc váy hoa đã đem ra phơi trên mỏm đá xòe ra như con bướm sặc sỡ, đám trẻ đợi Tết chơi quay cười ầm trên sân chơi trước nhà...</i>)</p> <p>- Sức sống trở dậy qua sự hồi sinh của tâm hồn. Suy nghĩ, hành động của Mị chuyển biến theo từng chặng của chi tiết tiếng sáo. Từ chỗ là một thanh âm bên ngoài, tiếng sáo hiện hữu trong không gian, nhập vào dòng tâm tưởng. Nhân vật Mị từ những xúc cảm mạnh mẽ, những suy nghĩ mạnh mẽ</p>	0.25
		1.0

đã dẫn đến những hành động mạnh mẽ:

+ *Ngoài đầu núi lấp ló đã có tiếng ai thổi sáo rủ bạn đi chơi*: Tiếng sáo hay cũng chính là tiếng gọi lòng. Sau chuỗi ngày dài câm lặng, ở Mị đã bắt đầu có sự biến chuyển: *Mị nghe tiếng sáo vọng lại thiết tha bồi hồi, nhắm mắt theo lời bài hát của người đang thổi, hành động uống rượu: Mị lên lấy hũ rượu, uống ừng ực từng bát...*

+ *Tại Mị vắng vắng tiếng sáo gọi bạn đầu làng*: Mị nhớ về quá khứ tươi đẹp, khát khao hạnh phúc (*Ngày trước, Mị thổi sáo giỏi... bao nhiêu người đàn ông ngày đêm thổi sáo đi theo Mị, Mị thấy phơi phới trở lại. Mị trẻ lắm. Mị vẫn còn trẻ. Mị muốn đi chơi*), đồng thời ý thức sâu sắc về thực tại để rồi càng thấy đau khổ, muốn được giải thoát bằng cái chết (*nếu có nắm lá ngón trong tay Mị sẽ ăn cho chết ngay...*) Như một lẽ tự nhiên khi ý thức sống đã trở dậy thì cũng là lúc Mị cảm thấy rõ nhất sự vô nghĩa của cuộc sống thực tại. Ý nghĩ muốn chết lúc này là biểu hiện cao nhất của lòng yêu sự sống.

+ *Tiếng sáo gọi bạn yêu vẫn lưng lơ bay ngoài đường*: hành động đến góc nhà, lấy ống mỡ, xắn một miếng bỏ thêm vào đĩa đèn cho sáng, trong đầu Mị đang rập rờn tiếng sáo; sắm sửa để đi chơi; khi bị A Sử trói, Mị sống trong nhiều trạng thái, lúc mê lúc tỉnh: *Mị nghe tiếng sáo đưa Mị đi theo những cuộc chơi...* quá khứ và hiện tại đan cài nhau; sáng hôm sau tỉnh dậy, nhớ lại câu chuyện về người vợ đời trước nhà thống lí, Mị lại khát khao sống mãnh liệt, cựa quậy xem mình còn sống hay đã chết...)

=> Tô Hoài đã tìm sâu vào tận cùng của ý thức và trong đáy sâu tiềm thức nhân vật vẫn còn le lói chút ánh sáng và hơi ấm của niềm ham sống, của khao khát hạnh phúc. Dường như dưới lớp tro tàn nguội lạnh kia vẫn ủ chút than hồng, chỉ chờ một ngọn gió đời thổi đến là lại bùng lên. Mặc dù trong đêm tình mùa xuân, Mị vẫn chưa giải phóng được cuộc đời mình nhưng sức sống tiềm tàng trong Mị sẽ là sự báo trước cho những biến chuyển mạnh mẽ ở giai đoạn sau.

*** Sức sống mãnh liệt của Mị trong đêm mùa đông.**

- Ngoại cảnh tác động: Những đêm mùa đông trên núi cao dài và buồn. Mị thức dậy thôi lửa hơ tay. Đã mấy đêm, A Phủ bị trói ở gần bếp lửa...

- Sức sống mãnh liệt của Mị thể hiện qua diễn biến tâm trạng và hành động (Lúc đầu khi nhìn thấy A Phủ bị trói, *Mị vẫn thờn thỏi lửa hơ tay*. Nhưng sau đó, *dòng nước mắt lấp lánh bò xuống hõm má đã xám đen lại* của A Phủ đã khiến tâm hồn Mị đã thức tỉnh: có sự chuyển biến trong tình cảm (thương mình, thương người cùng cảnh ngộ, thương A Phủ); nhận thức được tội ác của cha con thống lí, sự phi lí, bất công mà A Phủ phải chịu; xuất hiện suy nghĩ muốn cởi trói cho A Phủ để cuối cùng khi tình thương người lớn hơn cả nỗi thương mình, Mị đã tiến lên cắt dây trói, giải thoát cho A Phủ. Nỗi sợ hãi và lòng ham sống mãnh liệt còn thôi thúc Mị chạy theo A Phủ *bơi ở đây thì chết mất...*).

=> Sức sống tiềm tàng bùng nổ thành sức mạnh giải thoát cho người và cho mình. Đây cũng chính là phép biện chứng của tâm hồn...

*** Nghệ thuật:**

Tô Hoài đã thành công trong nghệ thuật miêu tả nội tâm nhân vật rất tinh tế (qua ngoại cảnh, độc thoại nội tâm, hành động). Sức sống của Mị trong đêm tình mùa xuân và đêm mùa đông được thể hiện sinh động, có sự phát triển. Ngọn đèn của tác giả "*từng bước rơi sâu vào miền thâm u của thế giới nội tâm nhân vật*". Nếu như trong *đêm tình mùa xuân*, sức sống trở dậy mãnh mẽ nhất trong hành động Mị muốn đi chơi thì trong *đêm mùa đông*, Mị đã can đảm, quyết liệt hơn, dám nghĩ đến một sự thay đổi lớn lao, trọng đại: giải thoát mình ra khỏi sự ràng buộc của thân quyền và cả cường quyền. Với hành động cắt dây trói cứu A Phủ, chạy theo A Phủ, Mị đã chiến thắng chính bản thân mình. Tô Hoài cũng rất thành công trong nghệ thuật dựng cảnh, tả người, lựa chọn chi tiết (*tiếng sáo, giọt nước mắt của A Phủ*) tạo nên không gian giàu chất thơ và đậm chất Tây Bắc.

0.75

0.25

	<p>3. Bình luận ngắn gọn về cái nhìn nhân đạo sâu sắc, mới mẻ của nhà văn Tô Hoài.</p> <p>- Nếu như các nhà văn hiện thực trước cách mạng tháng Tám nhìn con người là nạn nhân của hoàn cảnh, kết thúc tác phẩm thường là sự bế tắc của nhân vật chính (<i>Tắt đèn</i> - Ngô Tất Tố, <i>Chí Phèo</i> - Nam Cao) thì Tô Hoài không chỉ thấy con người là nạn nhân của hoàn cảnh mà còn khám phá sức sống tiềm tàng, mãnh liệt, là động lực, là sức mạnh để họ đấu tranh, vươn lên giải thoát khỏi nỗi bất hạnh, trở thành chủ nhân trong cuộc sống mới. Nhà văn không chỉ phản ánh hiện thực mà còn góp phần cải tạo hiện thực, chỉ ra con đường giải phóng cho những người bị áp bức. Xây dựng thành công nhân vật Mị nhà văn đã chứng minh được một chân lý: <i>Trong đau thương cơ cực nhường ấy, không bao giờ con người miên núi mất đi tình yêu cuộc sống, lòng ham sống</i>” (Tô Hoài). Và hơn hết ông đã làm tròn sứ mệnh của một người nghệ sĩ: <i>“Nhà văn tồn tại ở trên đời trước hết để làm công việc giống như kẻ nâng giắc cho những người cùng đường tuyệt lộ, bị cái ác hoặc số phận đen đui dồn đến chân tường, để bênh vực cho những người không còn ai bênh vực”</i>(Nguyễn Minh Châu).</p> <p>- Nguyên nhân: <i>“Mỗi trang văn đều soi bóng thời đại mà nó ra đời”</i> (Tô Hoài). Truyện ngắn <i>Vợ chồng A Phủ</i> là tác phẩm văn học cách mạng, được ánh sáng của Đảng soi chiếu, nhà văn đã nhìn thấy được sức mạnh và khả năng đổi đời đi theo cách mạng của những người dân lao động nghèo khổ.</p>	0,5
	d. Sáng tạo	0,25
	Có nhiều cách diễn đạt độc đáo; thể hiện suy nghĩ sâu sắc, mới mẻ về vấn đề nghị luận.	
	DIỂM TOÀN BÀI THI: I + II = 10 ĐIỂM	